

Забій птиці на м'ясо проводити не раніше 30-ти добового віку.

Список використаних джерел

1. Маслюк, А.В., Оробченко, О.Л., Романько, М.Є., Коренева, Ю.М., Клочков, В.К., Єфімова, С.Л., & Кавок, Н.С. (2023). Стан метаболічних показників крові білих шурів за субхронічного перорального надходження наночастинок ортованадату гадолінію на фоні кормового стресу. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 25(109), 67-78. <https://doi.org/10.32718/nvlvet10911>

2. Маслюк, А. В., Оробченко, О. Л., Романько, М. Є., Клочков, В. К., Єфімова, С. Л., Кавок, Н. С., & Курбацька, О. В. (2023). Стан метаболічних показників крові білих шурів за субхронічного перорального надходження наночастинок ортованадату лантану на фоні кормового стресу. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина, (1(60)), 63-73. <https://doi.org/10.32782/bsnau.vet.2023.1.11>

3. Masliuk, A., Lozhkina, O., Orobchenko, O., Klochkov, V., Yefimova, S., & Kavok, N. (2023). Pathomorphological changes in the duodenum of rats in case of subchronic peroral administration of gadolinium orthovanada-te nanoparticles against the background of food stress. Slovenian veterinary research, 60(2), 75–93. <https://doi.org/10.26873/SVR-1672-2023>

4. Malyukina, M. Y., Piliai, L. V., Sedih, O. O., Klochkov, V. K., & Kavok, N. S. (2018). Агрегаційна стійкість наночастинок на основі рідкісноземельних елементів в різному мікрооточенні та біологічних середовищах. Біофізичний вісник, (40), 5-16. <https://doi.org/10.26565/2075-3810-2018-40-01>

5. Малюкін, Ю.В. (2017). Новітні люмінесцентні наноматеріали: фундаментальні властивості, біомедичні та технічні застосування. Вісник НАН України. 12, 28-34. <https://doi.org/10.15407/visn2017.12.028>

УДК 929:612

ВНЕСОК КАФЕДРИ ФІЗІОЛОГІЇ, ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ТА БІОХІМІЇ ОДАУ У РОЗВИТОК ФІЗІОЛОГІЧНОГО ТА БІОХІМІЧНОГО НАУКОВИХ НАПРЯМІВ УКРАЇНИ

Найда В. О., к.б.н., доцент
ORCID iD: 0000-0001-5091-7704
E-mail: wasilnaida@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Кафедра фізіології, біохімії та мікробіології була реформована в 2020 р. шляхом переведення штату та дисципліни «Патологічна фізіологія» із

кафедри анатомії на кафедру фізіології, біохімії та мікробіології. Такі дисципліни як «Мікробіологія» та «Вірусологія» були передані зі штатом на кафедру епізоотології і паразитології. Таким чином була створена кафедра фізіології, патофізіології та біохімії. До 2010 року кафедра фізіології та біохімії сільськогосподарських тварин (завідувач д-р біол. наук, проф. Б.В. Смолянінов), входила до складу зооінженерного факультету, а з 2010р до неї була приєднана кафедра мікробіології і вірусології (завідувач д-р вет. наук, проф. Є.І. Буряк) — ветеринарного факультету. Реорганізована кафедра була включена до структури факультету ветеринарної медицини. Її завідувачем був обраний проф. Б. В. Смолянінов.

Створення та функціонування кафедри фізіології, патофізіології та біохімії сільськогосподарських тварин пов'язане з Одеською школою видатних фізіологів, серед яких І.М. Сеченов, П.А. Спіро, Б.Ф. Веріго, І.С. Берітов, В.В. Зав'ялов, Б.П. Бабкін, Д.С. Воронцов, І.С. Купалов, А.М. Мелік-Меграбов, Є.І. Сінельников. Напрямки наукових пошуків і досліджень, запроваджені цими вченими, продовжували їх численні учні.

Тільки в 1928 р. була створена самостійна кафедра фізіології тварин, яку очолив Л.А. Єгунов. Його асистентом була М. К. Дідковська.

Л.А. Єгунов був чудовим лектором, проводив демонстраційні досліди, що створювало особливу атмосферу та надавало його лекціям великої популярності.

Після виїзду Л.А. Єгунова до м. Ленінград (Санкт-Петербург), упродовж 1932–1960 рр. кафедрою завідував д-р мед. наук Р. Й. Файтельберг.

Він окрім навчальної роботи, особливу увагу приділяв науковим дослідженням та залучав до них усіх співробітників кафедри. У цей період до складу кафедри входили: доц. К.П. Самборська, М.М. Щербаков; асист. Д.Н. Душко, С.Й. Очан, Б.М. Медведєв, В.А. Царьов, Ю.А. Чайковський; ст. лаб. Є.С. Гольхова; лаб. О.П. Панасюк, Т.Ф. Сіренко, Г. А. Шапіро; асп. Г.С. Воля.

Вся наукова робота колективу кафедри була спрямована на вивчення фізіології травлення у собак, а саме процесів всмоктування в шлунково-кишковому тракті. Були вивчені особливості засвоєння моносахаридів в різних відділах кишківника та шлунку, а також залежність цього процесу від їх моторики та впливу центральної, вегетативної нервової системи, гуморальних факторів, вітамінів та м'язового навантаження і рухової активності тварин.

Тільки у 1951 р. на кафедрі розпочалися наукові дослідження сільськогосподарських тварин. Було виконано ряд робіт із вивчення процесів всмоктування у овець моноцукрів, води, хлоридів, фосфатів, амінокислот та впливу на нього центральної нервової системи. Встановлено, що фенамін стимулює всмоктування глюкози та хлоридів, а

амітал-натрій — гальмує. У 1953 р. Л. М. Митник прийшов до висновку, що всмоктування глюкози в шлунку свиней стимулює інсулін, а пітуїтрин-Р послаблює цей процес.

У 1955–1960 рр. Г.С. Воля проводив дослідження циркадної динаміки всмоктувальної, секреторної та моторної діяльності тонкого кишківника в овець за різного складу раціону. В.П. Плоский вивчав дію наркотичних засобів та фізичного навантаження на систему кровообігу у коней. М.К. Дідковська досліджувала вплив масажу вимені на молочну продуктивність корів. В.Л. Пойденко займався питанням впливу кормів із різним ступенем набрякання на їх засвоєння, ріст і розвиток поросят. О.Ф. Кузьміна вивчала вплив тканинних препаратів, виготовлених за методом В. П. Філатова, на секреторну, всмоктувальну та моторну діяльність шлунка у собак.

До виконання наукових робіт залучалися співробітники інших кафедр інституту, зокрема В.Л. Пойденко, Л.М. Митник, О.Ф. Кузьмін, Р.О. Лукацький та ін. У 1960–1988 рр. кафедрою керував доктор. біол. наук, проф. І.С. Самойленко.

Наукова робота кафедри в цей період дещо змінила свій напрям. Основна увага співробітників кафедри була сконцентрована на вивченні взаємозв'язку між системами терморегуляції та травленням у сільськогосподарських тварин, а саме на з'ясуванні кореляції функції органів травлення від рівня газоенергетичного обміну у різних видів тварин, їх віку, сезону року, температури зовнішнього середовища та ін.

У дослідях на вівцях та великій рогатій худобі різного віку була виявлена залежність секреторної активності привушних слинних залоз, залоз тонкого кишківника, зовнішньосекреторної діяльності підшлункової залози, жовчовидільної функції печінки і бродильних процесів у рубці від динаміки газоенергетичного обміну організму. Також виявлені вікові зміни цих функцій на різні зовнішні температурні режими, адаптаційні реакції їх енергетики та функції органів шлунково-кишкового тракту до сезонних та різких змін теплових умов (В.В. Коновалов, Л.М. Костюкова, А.С. Головка, Т.М. Трофімова, Л.Р. Турчина, Є.С. Мелідіс, Ю.Х. Гамідов, Є.Т. Кузовєнкова, Ю.Х. Юсупов, В.П. Бігунець). Вивчена сезонна, вікова динаміка змін газоенергетичного обміну у дійних корів та взаємозв'язок між його рівнем і їх молочною продуктивністю в умовах Півдня України (Г.І. Алдоніна).

У 1988 р. посаду керівника кафедри обійняв д-р біол. наук, проф. Б. В. Смолянінов, який був запрошений з інституту біології тварин (м. Львів). До колективу кафедри на той період входили: доц. А. С. Головка, В. О. Найда, В. К. Осадча, Є. М. Савченко, С. Я. Сапунков, К. Е. Філонов; ст. викл. Є. С. Мелідіс; ст. лаб. Л. В. Ковалева, В. Б. Станева.

Під керівництвом Б. В. Смолянінова на кафедрі розгорнулась науково-дослідна робота з вивчення інтенсивності тканинного енергетичного обміну та процесів перекисного окиснення в

репродуктивних органах корів залежно від їх морфо-функціонального стану, рівня продуктивності, впливу гормонів. Значна увага приділяється вивченню особливостей цих процесів за гіпофункції яєчників. До наукових пошуків почали активно залучатися аспіранти, зокрема Ю. І. Сливчук, М. О. Кротких, М. М. Брошков, С. С. Купчинська.

УДК 636.09:615.33:612.1

АНТИМІКРОБНА ДІЯ, ГЕМАТОЛОГІЧНІ І БІОХІМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОРГАНІЗМУ ТВАРИН ЗА ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ ПЕНІЦИЛІНУ В СКЛАДІ НАНОТРАНСПОРТЕРУ ПОЛІФОСФАТЕСТЕРНОГО ТИПУ

¹Остапів Д.Д., д. с-г н., с. н. с.

ORCID iD: 0000-0001-8112-5398

E-mail: oddost@ukr.net

¹Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

¹Кузьміна Н.В., к. б. н., с.н.с.

ORCID iD: 0000-0002-3424-325X

E-mail: kuzninanata62@gmail.com

¹Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

²Влізло В.В., доктор вет. наук, академік НААН

ORCID iD: 0000-0002-7685-9853

E-mail: vasyi.vlizlo@lvet.edu.ua

²Національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім.

Гжицького, м. Львів, Україна

³Варваренко С.М., д. хім. наук, професор

ORCID iD: 0000-0001-7374-7787

E-mail: serhii.m.varvarenko@gmail.com

³Самарик В.Я., д. хім. наук, професор

ORCID iD: 0000-0002-8879-1630

E-mail: vjsamaryk@gmail.com

³Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

³Носова Н.Г., д. хім. наук, професор

ORCID iD: 0000-0002-4682-5388

E-mail: nmosova2121@gmail.com

³Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

¹Боднар Ю.В., канд. с-г наук, м.н.с,

ORCID iD: 0000-0002-9797-0366

E-mail: ua_ylya@ukr.net

¹Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

³Стасюк А.В., канд. хім. наук